חיים בשוליים

עמותת "יוזמות עתיד" מלווה עסקים קטנים של נשים ועוזרת להן לשפר את חייהן

אורלי וילנאי לעקוב

04 באוגוסט 2026

לפעמים כל מה שצריך כשדברים מתפרקים זה מישהו שיאיר את הדרך שהיתה שם כל הזמן ואנחנו לא הצלחנו לראות. זה בדיוק מה שקרה לבעלת מסעדה דרוזית בצפון. המסעדה, שפרנסה את משפחתה במשך שנים, נסגרה בגלל המלחמה. האשה פנתה לעמותת "יוזמות עתיד". המנטור שנשלח אליה הציע לה לפתוח ערוץ שליחויות ולשגר את המזון שהיא מבשלת לכפרים מסביב. היא סברה שאין סיכוי שזה יצליח, שהנשים בכפרים שבאזור מבשלות בדיוק כמוה ולמה שירצו להזמין מזון שמבשלת אשה אחרת, אבל השתכנעה לנסות. הניסיון נהפך למפעל מצליח, וההכנסה אף גדולה יותר מזו שסיפקה המסעדה.

"לשכירה יש את ההגנות שלה, אבל כשאת עצמאית את לבד הן מבחינת הצורך להבטיח את פרנסתך והן מבחינת ההיבטים הסוציאליים", אומרת צופית גורדון, מנכ"לית "יוזמות עתיד". "מאחורי כל עסק קטן יש הורה שמתמרן. המציאות מורכבת במיוחד בעבור נשים עצמאיות ואמהות יחידניות, שנושאות לבדן גם באחריות הכלכלית וגם בגידול הילדים".

זה עשר שנים שעמותת "יוזמות עתיד" מלווה עסקים קטנים של נשים שסבלו מקשיים כלכליים. מקצתן מעוניינות להקים עסק, מקצתן

רוצות לשפר רווחי עסק קיים. היעד, לגבי כולן, הוא בניית עסק שיפרנס אותן ואת משפחתן כראוי.

בניגוד ליוזמות אחרות התומכות בעסקים — "יוזמות עתיד" היא עמותה פרטית פילנתרופית, המתמקדת בעסקים זעירים (מחזור של עד 300 אלף שקלים בשנה) של נשים בלבד. הנשים באות מרקעים מגוונים — חרדיות, ערביות, יהודיות חילוניות (חלק מהן מתמודדות גם עם קשיי שפה ותרבות). במקרים רבים העסק מהווה בעבורן השלמת הכנסה. "אם אשה חרדית, אם לעשרה, שעובדת במשרה מלאה, מרוויחה עוד 5,000 שקלים מהעסק — זה משנה את חייה", אומרת גורדון, "אנחנו מעניקות הכשרות קבוצתיות, רקע תיאורטי, כלי AI — ומלוות כל תוכנית במנטורינג".

יותר מאלף נשים בשנה מקבלות ליווי מ"יוזמות עתיד", מדובר בקהילה שכבר חברות בה 6,000 בעלות עסקים בכל הארץ, ועוד כ–700 מתנדבים, בהם גם בכירים במשק, המשמשים כמנטורים. בשלוש שנים האחרונות הפעילות ממוקדת בצפון ובדרום, אבל לא רק. מלבד דמי רצינות בסך 350 שקל העמותה ממנת את הכל. כדי להתקבל צריך לעבור מבחן הכנסה, והגבול הצפוני הוא 30% מעל קו העוני. המטרה היא להנגיש את השירות למי שהכי זקוקות לו.

החופש הגדול הוא הזדמנות מצוינת להאיר את השירות הזה, מפני שנשים בעלות עסקים נעשות שקופות לגמרי בעת הזאת. בכל קיץ מתנהל דיון ציבורי על קייטנות ועל הקשיים שניצבים לפני הורים עובדים. אבל יש ציבור שלם שכמעט אינו חלק מהשיח הזה — בעלי ובעלות עסקים קטנים, שאינם יכולים לצאת לחופשה ומוכרחים למצוא פתרונות לילדים. זה קשה עוד יותר כשמדובר בנשים שמנהלות עסק ומגדלות ילדים, בפרט אמהות יחידניות. ב"יוזמות עתיד" יודעות לספר כי 30% מהנשים המשתתפות בתוכנית ההכשרה שלהן הן אמהות יחידניות — שיעור הגבוה פי שניים מחלקן באוכלוסייה. הנתון הזה ממחיש עד כמה יזמות עסקית — מבחינת נשים רבות — אינה

רק דרך להגשמה עצמית, אלא גם אמצעי הכרחי ליצירת ביטחון כלכלי להן ולילדיהן.

"החופש הגדול לא צריך להיות מבחן הישרדות לבעלי ובעלות עסקים קטנים. הגיע הזמן שגם המדיניות הציבורית וגם השיח החברתי יכירו בהם. חיזוק העצמאים אינו רק סיוע לקבוצה אחת באוכלוסייה — הוא השקעה בכלכלה המקומית, בחוסן המשפחתי ובחברה כולה. מניסיוננו, ליווי מקצועי, תכנון עסקי וכלים לניהול נכון מאפשרים לנשים לעבור גם תקופות מאתגרות בהצלחה".

דרושה אשה

השבוע, במרכז פינתנו — "ישראל, נשים ומוקדי קבלת החלטות", עומדת מובינה ג'אפר, השליחה המיוחדת של ממשלת קנדה לתהליך השלום בסודאן. כשג'אפר השתתפה בשיחות השלום באבוג'ה ב–2006, היא גילתה שכל המשתתפים הם מנהיגים־גברים, שחיו בגלות, ואילו הנשים שחיו במחנות הפליטים בדארפור וחשו את המלחמה על בשרן — לא הוזמנו להשתתף. ג'אפר פנתה לראש צוות המו"מ מטעם האיחוד האפריקאי, סלים אחמד סלים.

בזכותה הוטסו כ–40 נשים ממחנות הפליטים בדארפור לאבוג'ה, להשתתף בשיחות. מומחיות לנושאי מגדר ליוו את המו"מ וסייעו לנשים להשפיע על ההסכם. "הנשים שינו לחלוטין את התהליך. הגברים התווכחו מי יהיה הנשיא, והנשים שאלו: מתי הילדים שלנו יקבלו אוכל ומים? הן הביאו ידע מהשטח שלגברים לא היה", סיפרה ג'אפר בריאיון.

הנתונים באדיבות "מרכז נשים, שלום וביטחון" בארגון "איתך מעכי — משפטניות למען צדק חברתי"

orlyv10@gmail.com

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו |

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ